

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNE / COM. ÎN LB. RROMANI MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ / MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor. Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatură maternă (20 de puncte)

1. Dikhela pes sar si kerdo o amboldipen gazikanes e jekhtone alineatosqo. E pùnkturnă si dine palal sar si çaăes amboldino o tèksto, dikhindoj te na aven kerde gramatikane, leksikàlo vi puntuaciaqe doša.

2+1 = 3 pùnkturnă

Alfabetul rrom

Poți să îmi spui, prietene!
De ce ești bucuros, frate?
Sunt un copil bucuros
Deoarece alfabetul rrom îl cunosc!

Știu să scriu în rromani,
Să citesc poezii și povești!
Cântece, jocuri și rugăciuni
Acestea sunt bogățiile mele!
(după Ionel Cordovan)

1 pùnkto vaș svàko stròfa laches amboldini x 2 = 2 pùnkturnă
1 pùnkto vaș o ekspresivo amboldipen

2. Dikhela pes sar si nakhavdi i dini sintagma andar e kèzură nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentàlo vi vokativo, ka-o jekhipen, dikhindoj kana si kerde vaj na gramatikane doša.

1x8=8 pùnkturnă

O kèzo	I sintagma „o lošalo phral”
Nominativo	o lošalo phral
Akuzativo	e lošale phrales
Genitivo	e lošale phralesqo
	e lošale phralesqi
	e lošale phralesqe
	e lošale phralesqe
Dativo	e lošale phralesqe
Lokativo	e lošale phralesθe
Ablativo	e lošale phralesθar
Sociativo	e lošale phraleça
Vokativo	lošale!a phral!a

3. Dikhela pes sar si dini e kernavnăqi paradigma ka-o imperfêkto vaxt e indikativone modosqo.

1x6=6 pùnttură

O zeno	O verbo „phenel” k-o nakhlo vaxt
me	phenavas
tu	phenesas
vov/ voj	phenelas
ame	phenasas
tume	phenenas
von	phenenas

4. Dela pes po jekh pùnkto vaš svàko lačho arakhlo antonimo.

1x3=3 pùnttură

- lošalo – xolăme, rušlo
- kadala – kodola
- amal – biamal, dušmàno

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

1. câte 1 punct pentru transcrierea, din primul paragraf al textului dat, a oricăror două cuvinte care conțin câte un hiat (de exemplu: *ființe, înaintea, purpurie, aur* etc.)

2x1p=2 puncte

2. câte 2 puncte pentru precizarea părții de vorbire pentru fiecare dintre cele două cuvinte subliniate în fragmentul dat, astfel: *neliniște* – substantiv, *iute* – adverb

2x2p=4 puncte

3. câte 2 puncte pentru menționarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele două cuvinte subliniate în secvența dată, astfel: *poleia* – predicat, *murele* – complement

2x2p=4 puncte

4. *Conținut* – 8 puncte

- definirea conceptului de *gen liric*

1 punct

- câte 1 punct pentru indicarea oricăror două trăsături specifice *genului liric*, ce se regăsesc într-una dintre *poeziile despre copilărie*, incluse în programa de examen (de exemplu: *exprimarea trăirilor, emoțiilor și a sentimentelor în mod direct, prin intermediul vocii lirice și al figurilor de stil; moduri de expunere* etc.)

2x1p=2 puncte

- prezentarea detaliată a oricăreia dintre cele două trăsături precizate, valorificând opera literară selectată

3 puncte

- prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii, cu valorificarea operei literare selectate – 3p.
- prezentare schematică a trăsăturii, cu valorificarea operei literare selectate – 2p.
- prezentare superficială a trăsăturii, fără valorificarea operei literare selectate – 1p.

- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar ales

2 puncte

- exprimarea unei opinii pertinente, cu susținere nuanțată și adecvată a acesteia – 2p.
- exprimarea unei opinii pertinente, dar cu o susținere superficială, schematică – 1p.

Redactare – 2 puncte

- organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare

1 punct

- corectitudinea ortografiei și a punctuației

1 punct

C. Matematică (20 de puncte)

1.	Reprezentarea grafică a datelor problemei Numărul fetelor este egal cu 18 Numărul băieților este egal cu 14	2p 2p 2p
2.	a) $101+112+123=336$ Cum $3+3=6$, obținem că 336 este un număr <i>interesant</i>	2p 1p
	b) Dacă $\overline{abc}$ este un număr interesant, atunci $c = a + b$, deci pentru $c = 1$ avem un număr <i>interesant</i> , pentru $c = 2$ avem două numere <i>interesante</i> , pentru $c = 3$ avem trei	

	numere <i>interesante</i> și tot așa până la $C = 9$ pentru care avem nouă numere <i>interesante</i> $1 + 2 + \dots + 9 = 45$ de numere <i>interesante</i>	2p 2p
3.	a) $\triangle ABM \equiv \triangle ECM \Rightarrow EC = AB = 4 \text{ cm}$	2p
	b) $\mathcal{A}_{\triangle BME} = \frac{EC \cdot BM}{2} = 4 \text{ cm}^2$	2p
	$\mathcal{A}_{ABCD} = 16 \text{ cm}^2$	1p
	$\frac{\mathcal{A}_{\triangle BME}}{\mathcal{A}_{ABCD}} = \frac{4}{16} = \frac{1}{4}$	2p

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii materne/comunicării în limba maternă în învățământul primar (10 puncte)

Dikhela pes sar si kerdi e butăqi fişa, te si labărde/utilizisarde anda la0e verever mangimata palal *E mamujutne alava/ e antonimură. E alava kaj si len sajekh sênso/ e sinonimură, and-e rromane éhibăqi ôra, k-i trinto klâsa.*

5+2+2+1=10 pùntkură

E pùntkură avena dine kadjal:

- a) Kana respektisaren le itemurenqe tipură 5 pùntkură
- b) Kana le itemuren si len jekh zantrikano/ štincifiko koncinuto/ ander 2 pùntkură
- c) Kana tumaro xramosaripen si lacho: na si kerde gramatikalo, leksikalo vi puntuaciaqe doşa 2 pùntkură
- d) Kana avela tumen jekh şukar vi ordonisardo xramosaripen 1 pùntko

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

- a) câte 2 puncte pentru scrierea oricăror două exemple de activități de învățare, care să corespundă competenței specifice date 2x2p=4 puncte
- b) exemplificarea modului de aplicare a metodei de evaluare selectate în vederea realizării competenței specifice date: exemplificare adecvată și nuanțată, în vederea realizării competenței specifice date, prin valorificarea unuia dintre exemplele de activități de învățare scrise la subpunctul a) – 6p./exemplificare superficială, ezitantă sau care nu vizează niciunul dintre exemplele de activități de învățare scrise la subpunctul a) – 2p. 6 puncte

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

- a) explicarea necesității utilizării abordărilor interdisciplinare în studiul matematicii la clasele a III-a și a IV-a: explicare elaborată și nuanțată - 4p. / explicare schematizată, ezitantă - 1p. 4 puncte
- b) prezentarea oricărei abordări didactice interdisciplinare în cadrul unei activități matematice, la clasa a III-a sau la clasa a IV-a: prezentare adecvată și nuanțată – 4p./prezentare superficială, ezitantă – 1p. 4 puncte
- c) corectitudinea și coerența textului redactat 1 punct
- d) încadrarea analizei în limita de spațiu precizată 1 punct